

## سلام و وداع با رمضان

امام زین العابدین در نیایش وداع با ماه رمضان بیست و سه بار به این ماه سلام می دهند و مگر نه این است که سلام به محض دیدار در اول کلام مرسوم و معروف است؟ پس چه سری است در این سلام های متعدد هنگام وداع؟ ..



امام زین العابدین در نیایش وداع با ماه رمضان بیست و سه بار به این ماه سلام می دهند و مگر نه این است که سلام به محض دیدار در اول کلام مرسوم و معروف است؟ پس چه سری است در این سلام های متعدد هنگام وداع؟  
علامه جوادی آملی در حکمت در پایان قرار گرفتن سلام در انتهای نمازهای یومیه و مستحبی می نویسد:

#171& مومن هنگامی که به نماز می ایستد، چون به خداوند و ذکر او مشغول می گردد و جهتی خدایی می یابد از این جهان و ما فیها فارغ و منقطع می گردد، سپس، پس از راز و نیاز خدایی هنگامی که دوباره به این جهان بر می گردد در بدو ورود به این دنیا سلام می دهد و در واقع انسان در نماز پس از هبوط به دنیای مادی است که به محض ورود سلام عرض می کند که سلام خود از اسماء خداوندی است.»

حال که هنگام نماز انقطاع دنیایی است و سلام آن بازگشت مجدد و اعلام ورود به دنیای مادی است، پس چرا ماه رمضان که اصلتا ماه مهمانی خدا و سفر الی الله است، انقطاع دنیایی نباشد و بازگشت از این ماه نیز گویی هبوط انسان به دنیایی پایین تر است که در بدو ورود سلام می طلبد و سید ساجدین(ع) نیز به کرات در وداع رمضان، سلام می دهند... و اما چه مضامینی است در این سلام و وداع ها که می فرماید:

#171& بعد از آن که پایان این ماه فرا رسید، از ما مفارقت و هجرت کرد و ما را تنها گذاشت و ما هم اکنون با ماه خدا وداع می کنیم. آن هم چه وداعی. وداع با دوست عزیزی که مفارقتش برای ما توان فرساست. سودی که ما در این ماه بردیم، هیچ تاجری در هیچ گوشه دنیا نبرده و هیچ کسی در سراسر عالم به اندازه ما از این ماه استفاده نکرده است.»

ماهی که خوان رحمتش را بر نکو رفتار و گناهکار توأمان گشود:

#171& آن کس که اهل معنا بود خیرش در این ماه بیشتر شد و آن کس که گرفتار گناه بود از گناهش کاسته شد. ما کسی را وداع می کنیم که رفتنش برای ما بسیار گران و سخت است و ما را غمگین می کند، ماهی که شب و روزش رحمت بود.»

ماهی که آرزوهایش نزدیک و یافتنی بود که امام فرمودند:

#171& سلام ما بر تو ای ماهی که آرزوها در این ماه نزدیک شد و ما فهمیدیم که چه بخواهیم. لذا آرزوهای طولانی نمی طلبیم، ماهی که در آن بر آمدن آرزوهای مشروع نزدیک شد. سلام بر تو ای نزدیکی که وقتی بودی گرمی بودی و حال که در آستانه رفتن هستی، رفتنت فاجعه است و ما را غمگین می کند. همچون کسی که عضو خانواده اش را از دست می دهد. سلام بر تو ای تکیه گاه امید که در هنگام مفارقت ما را متألّم و رنجور کردی.»

آیه الله جوادی آملی می گوید:

#171& آن ماه که در جان انسان رسوخ داشت، وقتی از جان فاصله می گیرد، جایش را غم پر می کند. زیرا از آن صفای ضمیر دیگر خبری نیست و آن نشاطی را که انسان در ماه مبارک رمضان برای نثار و ایثار دارد، در غیر این ماه ندارد.»

حضرت سجاد(ع) همچنین فرمودند:

سلام بر تو ای همسایه عزیز که ما در جوار رحمت تو بودیم. تو همسایه ای بودی که در این مدت در اثر حسن همجواری با تو دل ها رقیق و گناهان کم شد. سلام بر تو ای حقیقت ماه مبارک رمضان که محو کننده گناه هستی، عیب را می پوشانی و گناه را محو می کنی.

نظر آیه الله جوادی آملی چنین است:

#171& در اینجا اول پوشاندن و ستر و بعد مغفرت است. ابتدا خدای سبحان می پوشاند که آبروی انسان محفوظ بماند، سپس می بخشد. ستار بودن زمینه مغفرت غفار را فراهم می کند. چقدر خوب است انسان تا می تواند آبروی دیگران را حفظ کند، خدا هم آبروی او را حفظ می کند.»

امام(ع) همچنین می فرماید:

#171& سلام بر تو، در این مدتی که مهمان ما بودی، یا ما در خدمت تو بودیم، هیچ رنجی ندیدیم. از مصاحبت با شما خسته نشدیم. در حضور تو لذت بردیم و تو مهمان خوبی برای ما بودی. سلام بر تو ای ماه گرمی رمضان که برکت آوردی، ما را شستشو دادی و رفتی. اگر بعدها آلوده شدیم، به دست خود آلوده شده ایم و گرنه تو ما را تطهیر کردی و اکنون احساس سبکی می کنیم.»

سید الساجدین در فرازی می فرمایند:  
خدایا عمر را برای درک رمضان آینده طولانی فرما. چه تضمینی بهتر از دعا است که بمانیم و باز رمضان را درک کنیم که اگر نیستیم و نمی بینیم، باز دعا می کنیم خدای ما را ببخشاید و به حرمت رمضان ما را در جوار رحمت واسعه خویش بیارامد.

محمود ملکی  
تابناک